

د سړك دموقعيت لپاره انجنيري سروې

Engineering Survey for Highway Location

مخكې له دې چې د سړك دمسير تعين پاي ته ورسېږي بايد د سړك په پروژه کې انجنيري سروې تر سره شي.

- انجنيري سروې څلور مرحلې لري چې په لاندې ډول خلاصه كېږي:
1. دنقشي مطالعه Map Study
  2. تخنيكي يا دتفتيش سروې Technical Survey
  3. مقدماتي سروې Preliminary Survey
  4. نهايي موقعيت او تفصيلي سروې Final Location & Detail Survey

د توپوگرافي نقشي دمطالعې څخه كولاى شو چې دموردنظر سړك موقعيت تعين او تر مطالعې لاندې بې ونيسو.

تخنیکي سروې د سروې د یو مشخص گروپ پواسطه په تعیین شوي مسیر کې اجرا کېږي
د نوموړې سروې لپاره ځینې آلات لکه لیبول، تیودولیت، ترانزیت، Total Station، GPS او داسې
نور په کارول کېږي او کله کله نوموړې سروې د عصري او پرمخ تللي وسایلو په لرلو سره د هوا
دلارې د مخصوصو او مجهزو الوتکو پواسطه اجرا کېږي.
په مقدماتي سروې کې په ساحه کې د مرکزي خط تثبیت، د تریورس د ساحې توپوگرافیکي
خواص، لول کاري، هایډرولوژیکي معلومات او خاورې پیژندنې سروې شامل دي.
په تفصیلي سروې کې په ساحه کې د موقت Bench Mark تعینول د 300m په انتروال کې
او نظر داراضي شکل ته د ساحې لیبول کاري ده چې د زیات اهمیت لرونکې ده.

د سړک د مسیر سروې

Highway Alignment Survey

د سړک د مرکزي خط (Center Line) تثبیت کول د پلان له مخې د ځمکې پرمخ عبارت د مسیر
څخه دي
د سړک مسیر د سړک د افقي پلان څخه عبارت دي چې په هغه کې د سړک مستقیمه برخه
Straight Path او افقي برخه Horizontal Curves شامل دي.
د سړک مسیر باید لنډ (Short)، ساده (Easy)، مطمئن (Safe) او اقتصادي (Economical)
وي او همدارنگه باید کوشش وشي چې کم ساختمانونه پکې موجود وي علاوه له دې باید کونښنې
وشي چې د سړک مسیر د داسې ځایونو څخه تیر شي چې د زیات نه زیات اولسونو اړیکې سره ټینګې
کړي.

د سړک په مسیر کې هغه نقطه چې مرکزي خط خپل مسیر ته تغیر ورکوي یعنې یوه زاویه
تشکیل کېږي د PI یا Intersection Point په نوم یادېږي چې نوموړې زاویه تشکیل او د تیودولیت
پواسطه قرائت کېږي. هر PI باید نمبرګذاري او د دوي ترمنځ فاصله پیداشي.

د سرک طولی (پروفیل) او عرضی سروی

Long Profile & Cross Section Survey

د سرک طولی پروفیل د بحر د سطحې څخه د مرکزي خط د نقاطو ارتفاعاتو څخه عبارت دي چې د نوموړو نقاطو ارتفاعات په معینو فاصلو (25-100m) اخیستل کیږي.

د سرک عرضی پروفیل (Cross Section) هم د بحر د سطحې څخه د نقاطو ارتفاعاتو څخه عبارت دي اما په دې کې علاوه د مرکزي خط د نقاطو ارتفاعاتو څخه د مرکزي خط د واړو خواو ته د ځینو نقاطو ارتفاعات د (3-6m) په فاصلې او یا له دې څخه زیات اخیستل کیږي ترڅو د سرک وضعیت معلوم شي او د همدې عرضی مقطع له مخې د سرک لپاره همواره سطح تعیین کیږي (مناسب دیزاین نظر مقطع ته اجرا کیږي) او هم د ځمکنیو کارونو Earth work یا کندنکاري او پرکاري Cutting & Filling احجام لاسته راځي.

په عرضی مقطع کې باید د سرک د واړو خواو ته د آبرو یا Side Drainage پخاطر نقاط

واخیستل شي ترڅو د سرک د دیزاین پړوخت په نظر کې ونیول شي.

عرضی مقطع نظر د ارضی شکل ته او د سرک اهمیت ته بعد د (25-50-100m) څخه په نظر

کې نیول کیږي او د نقاطو ارتفاعات اخیستل کیږي.

ترافیکي سروی

Traffic Counting Survey

ترافیکي سروې یا ترافیکي حجم عبارت دي د عراده جاتو د تعداد څخه چې د سړک د یوې مشخصې برخې څخه په یو واحد وخت کې تیرېږي.

د ترافیکي حجم د پیدا کولو لپاره دوو وخت واحد معمولاً Vehicle/day یا Vehicle/hour دي یعنې ترافیکي حجم په 24 ساعتونو یعنې یوه شپه او ورځ او یا یو ساعت کې اندازه کېږي. په ترافیکي سروې کې د هر نوع عراده جاتو تعداد په مختلفو وختونو لکه هفته، میاشت، فصل او کال کې مطالعه کېږي او هفته وار، میاشتینې، فصلی او کلني ارقام یې جمع آوري او تر مطالعې لاندې نیول کېږي. همدارنگه ترافیکي سروې د هر پنځه کلونو څخه وروسته هم باید اجرا شي.

ترافیکي سروې دلاندې هدفونو لپاره اجرا کېږي:

1. د سړکونو ارتباط ورکول Wider Network
2. د سړکونو د هندسي اجزاؤ د دیزاین لپاره For Road Design
3. د سړک د پخې شوې برخې د دیزاین لپاره For Pavement Design
4. د لاینونو د تعداد د تعیین لپاره For Determining Lines Amount
5. د چوکونو د دیزاین لپاره
6. د سړک د ساختمانونو د دیزاین لپاره For Structure Design

د ترافیکي سروې څخه هدف د سړک د دیزاین لپاره د عمده ارقامو راټولول دي چې باید ترسره شي زما د نظرو سړک د ترافیکي سروې ارقام له بده مرغه زموږ په گران هیواد افغانستان کې او په خاص ډول زما د سړک په نظرو ساحه کې د جنگونو او بدمنیو له امله په لاس کې نلرم ولې ددې سره سره څرنگه چې په افغانستان کې هېڅ سړک د 450 عراده جاتو څخه کم اندازې ته نه دیزاین کېږي بناءً په تخمیني ډول زه د نوموړي سړک لپاره د ترافیکي سروې رقم 500 Vehicle/day په نظر کې نیسم.

زما دنظر وړسرك په باره كې عمومي معلومات

General Information about my Purposed Road

لكه څرنگه چې مخكې هم يادونه شویده دننگرهار پوهنتون دانجنیري پوهنځی د سیول خانگې لخوا په نوموړې خانگه كې ماته د دیپلوم د دفاع په منظور د هلمند په ولایت كې دلشكرگاه- نادعلي ترمنځ د 6km سرك د طرحې او دیزاین پروژه راسپارل شویده.

هلمند د افغانستان د سویل لویدیځ ولایتونو د جملې څخه دي چې د خاورې مساحت یې 58584km^2 او د 13 ولسوالیو لرونکي دي، د 2005 کال د سرشمیرنې له مخې یې دوگړو شمیر د 745000 په شا او خوا كې اټکل شوي دي، دغه ولایت د $N=31.00^\circ$ او $E=64.00^\circ$ کور دیناتو كې موقعیت لري او د بحر د سطحې څخه یې ارتفاع په اوسط ډول 800m ته رسیږي.

هلمند د افغانستان دگرمو ولایتونو د جملې څخه دي چې اوړي یې گرم او ژمي یې نسبتاً سوړ دي د حرارت درجه یې په اوسط ډول.... ته رسیږي او د باران کلنی اندازه یې په اوسط ډول 67.7mm تثبیت شویده.

دغه ولایت د هلمند د سیند پواسطه په دوه برخو یعنی شمالي او جنوبي هلمند ویشل شوي دي چې د جنوبي هلمند زیاتې برخې د همدغه سیند پواسطه خړوبیږي، د شمالي هلمند داوبو منابع اکثر اګاریزونه او چینې دي او یوه کمه اندازه ځمکه یې د هلمند د سیند پواسطه خړوبیږي.

زموږ د مورد نظر پروژې سرك دلشكرگاه د عمومي سرك څخه چې د غرب په لور غزیدلي دي جدا شوي دي او د نادعلي تر ولسوالي پورې د شمال په استقامت قرار لري، نوموړي سرك دوهمه درجه یا د ولسوالۍ سرك دی چې مؤثر عرض یې 7m او د شانو عرض یې 1m دي چې په مجموعي ډول 9m کیږي، د سرك دواړو غاړو ته د سرك داوبو د ایستلو او همدارنگه د تخریب څخه د Carriage Way دمخنیوي په منظور ویالې یا Drainage په نظر كې نیول شوي دي په ځینو قسمتونو كې د سرك په څنګ كې لوپې ویالې هم ترسترگو کیږي چې د شا او خوا ځمکو د اوبو ایستلو یا زهكشي او همدارنگه د اصلي سیند څخه د نوموړو ځمکو د خړوبولو لپاره په نظر كې نیول شوي دي.

د سرك طبقات د ډیزاین له مخې په لاندې ډول طرح شوي دي:

50mm Asphalt Wearing Course

Prime Coat

100mm Aggregate Base Course

200mm Aggregate Sub Base Course

Fill with Granular Material

څرنګه چې ساحه ډیره همواره ده بڼه د سړک په ډیره کمه اندازه تفاوت دارتفاع لري او همدارنګه د ابعث شوي دي چې د سړک مسير ترزياته حده مستقيم او بيدون د گولايي څخه وي.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**